

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Lausuntopyyntö VM033:00/2014

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI ARVO- OSUUSJÄRJESTELMÄSTÄ JA SELVITYSTOIMINNASTA SEKÄ ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Valtiovarainministeriö on valmistellut luonnoksen hallituksen esitykseksi laiksi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksellä toteutetaan kansalliseen lainsäädäntöön Euroopan unionin arvopaperikeskusasetuksen voimaantulosta johtuvat välttämättömät muutokset.

Keskeiset huomiot

Esityksen tavoitteena on muun muassa arvopaperiselvityksen ja säilytyksen avaaminen aidolle kilpailulle sekä julkisen kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden omistusten yleisöjulkisuuden ylläpitäminen Suomessa vähintään nykytasolla.

Suomen Yrittäjien mielestä esitysluonnos täyttää nämä tavoitteet vaillinaisesti. Esitysluonnos turvaisi osakeomistuksen yleisöjulkisuuden, mutta samanaikaisesti se ei käytännössä avaisi osakesäilytystä kilpailulle, vaan ylläpitäisi nykyisenkaltaisen suljetun järjestelmän.

Suomen Yrittäjien käsityksen mukaan osakeomistuksen yleisöjulkisuus olisi mahdollista turvata myös tavalla, joka mahdollistaisi osakeomistuksen reaaliaikaisen turvaamisen ilman kilpailun tosiasiallista estämistä. Esimerkiksi Finanssialan Keskusliiton johdolla selvitetty kyselyperiaatteella toimiva julkinen omistajarekisteri täyttäisi käsittääksemme nämä vaatimukset.

Arvopaperiselvitystä ja säilytystä esitys avaa muodollisesti kilpailulle, mutta aitoa kilpailua esitys ei mahdollista. Esitettävien muutosten johdosta myös muut kuin arvopaperikeskuksen tilinhoitajana toimivat pankit ja sijoituspalveluyritykset voisivat tarjota asiakkailleen arvopaperitilejä, joiden kautta voisi sijoittaa suomalaisiin pörssiosakkeisiin.

Käsityksemme mukaan näin ei kuitenkaan tapahtuisi, koska jatkossakin suomalaisen tai suomalaisen yhteisön omistamat arvo-osuudet saadaan kirjata vain omaisuudenhoitotilille, jota hallitaan yhden asiakkaan lukuun.

Vaadittava yksilöllinen asiakaserottelu ei mahdollistaisi moniportaisella hallinnalla tavoiteltavia kustannussäästöjä. Tällöin markkinoilta suljettaisiin jatkossakin pienempiä sijoituspalveluyrityksiä ja pankkeja, jotka haluaisivat tarjota suomalaisille sijoittajille sijoittamista suomalaisiin pörsiosakkeisiin.

Koska malli ei mahdollista potentiaalisia kustannushyötyjä eikä eurooppalaista yhteensopivuutta, niin Suomessa säilyisi nykyisen kaltainen kilpailijoita selvästi kalliimpi osakkeiden säilytysmonopoli.

Suomen Yrittäjien mielestä näin heikennetään tarpeettomasti suomalaisten yritysten mahdollisuuksia hankkia kasvun luomiseksi tarvittavaa rahoitusta arvopaperimarkkinoilta. Tällä tavalla heikennetään myös suomalaisten yritysten asemaa suhteessa kilpailijamaiden yrityksiin.

Suomen Yrittäjät

Petri Malinen
ekonomisti